

İngiliz Dili Yüksekokulu - Çevrimiçi Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Araştırması

Covid-19 pandemisi nedeni ile daha önceden oluşturmuş olduğu gerekli teknik altyapıyı kullanarak çok kısa sürede tüm eğitim faaliyetlerini çevrimiçi metoda taşıyabilen üniversitemizde, çevrimiçi eğitim süreçlerinde öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirme ile ilgili öğrenci ve öğretim elemanı algılarını irdelemek için bir araştırma yapılmıştır. Ogenda v.d. (2018) ve Koc (2020)'den uyarlanan anket üniversitemizdeki tüm öğrenci ve öğretim elemanları ile paylaşılmış, ankete 333 öğrenci ve 106 öğretim elemanı yanıt vermiştir. Anket katılımcıların demografik özellikleri aşağıdaki Tablo'daki gibidir.

Katılımcı	Cinsiyet			Uyruk		Fakülte Adı								
	K	E	?	Türkiye	Diğer	Mühendislik Fakültesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi	Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimari Fakültesi	Fen Fakültesi	Hukuk Fakültesi	Uygulamalı Bilimler Fakültesi	Hazırlık ve Bölüm İngilizcesi	Diğer
Öğrenci	46,5	51,4	2,1	92,4	7,6	37,5	25,3	7,9	9,5	8,2	4,3	1,8	0,0	5,5
Öğretim Elemanı	46,5	51,4	1,0	66,0	34,0	12,1	15,2	12,1	14,1	0,0	6,1	6,1	15,2	19,1

Öğretim elemanlarının akademik unvan açısından dağılımları da aşağıdaki gibidir.

Unvan	%
Profesör Doktor	21,4
Doçent Doktor	10,7
Doktor Öğretim Üyesi	18,4
Öğretim Görevlisi	49,5

Öğretim elemanları kendilerini çevrimiçi eğitim ile ilgili oldukça yetkin gördüklerini ifade etmiştir. %85,8'i çevrimiçi ders verme sistemi kullanma becerilerini çok iyi veya mükemmel olarak adlandırmıştır. %75,7 oranında bir grup da Moodle'ı bir çevrimiçi öğrenme yönetim sistemi olarak çok iyi veya mükemmel olarak kullandığını ifade etmiştir. Öğrenci ödev ve sınavlarına çevrimiçi geri bildirim verme yöntemleri kullanmada %78,8'lik bir oran yine kendini çok iyi veya mükemmel bulmaktadır. Diğer yandan Bilkent Üniversitesinin çevrimiçi sınav verme sisteminde %65,7'lik bir oran yetkinliğini çok iyi veya mükemmel olarak değerlendirirken %13,3'lük bir oran yetkinliğini zayıf veya averajın altında bulunduğunu belirtmiştir.

Çevrimiçi eğitimde öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede öğretim elemanları tarafından etkili veya çok etkili olarak değerlendirilen yöntemler aşağıdaki gibidir:

Ölçme ve Değerlendirme Yöntemi	Etkili veya Çok Etkili Bulanların Oranı %
Çevrimiçi aynı anda (senkron) tartışma	72,0
Çevrimiçi aynı anda (senkron) sözlü sunum	70,0
Proje çalışmaları (asenkron)	65,6
Çevrimiçi aynı anda (senkron) sözlü sınav	62,3
Araştırma ödevleri (asenkron)	59,8
Zaman gecikmeli Deneme (essay) yazma (asenkron)	56,4
E-portföy çalışmaları (asenkron)	44,9
Çevrimiçi aynı anda Deneme (essay) yazma (senkron)	41,5

Ankete katılım sağlayan öğrencilerin çok büyük bir çoğunluğu (%94,8) lisans öğrencisi, diğerleri lisansüstü öğrencisidir.

Öğrencilerin kendilerini çevrimiçi öğrenme ile ilgili ne kadar yetkin gördüklerini farklılık göstermektedir. %39,1 oranında bir grup yetkinliklerini çok iyi veya mükemmel olarak değerlendirirken %38,5 oranındakiler yetkinliklerini zayıf veya averajın altında değerlendirmiştir. %66,3 oranında bir öğrenci grubu da Moodle'ı bir çevrimiçi öğrenme sistemi olarak çok iyi veya mükemmel olarak kullandığını ifade etmiştir. Burada kendilerini averajın altında veya zayıf olarak görenlerin oranı %11,3'dür. Ödev ve sınavlarına çevrimiçi ve elektronik verilen geri bildirim anlayabilme yetkinliklerini %63,6'lık bir oran çok iyi veya mükemmel bulmaktadır. %16,5 oranındaki öğrenci grubu bu konuda kendini zayıf veya averaj altı bulmaktadır. Bilkent Üniversitesinin çevrimiçi sınav alma sistemine göre kendini çok iyi veya mükemmel bulan öğrencilerin oranı %36,0'dır. Toplamda %54,0 oranında bir öğrenci grubu bu alanda yine kendini zayıf veya averajın altında görmektedir.

Çevrimiçi eğitimde öğrenci başarısını ölçme ve değerlendirmede öğrenciler tarafından etkili veya çok etkili olarak değerlendirilen yöntemler aşağıdaki gibidir:

Ölçme ve Değerlendirme Yöntemi	Etkili veya Çok Etkili Bulanların Oranı %
Zaman gecikmeli ev ödevleri (take-home) (asenkron)	83,8
Araştırma ödevleri (asenkron)	71,7
Zaman gecikmeli Deneme (essay) yazma (asenkron)	70,2
Yüz yüze pratik eğitim (in-person practical application)	53,4
Çevrimiçi aynı anda (senkron) sözlü sunum	48,7
Çevrimiçi aynı anda (senkron) sözlü sınav	45,8
Çevrimiçi aynı anda (senkron) tartışma	44,1
E-portföy çalışmaları (asenkron)	42,3

Anketteki ilgili soruya cevap verirken, öğrenci katılımcılarından bazıları çevrimiçi öğrenci başarısı ölçme ve değerlendirme yöntemlerinin avantajları olarak zaman kazanımı ve evden katılabilmenin rahatlığını bildirirken bu grubunun çoğunluğu herhangi bir avantajı olduğunu düşünmediklerini belirtmiştir. Öğretim elemanları genelde daha olumlu bir bakış açısı sergilemiş ve avantajları arasına bu yöntemin teorik dersler için daha uygun olduğunu, çevrimiçi yöntemlerle daha kolay geri bildirimde bulunabildiklerini, kâğıt sarfiyatının azaldığını ve çevrimiçi sınavlarının daha rahat arşivlendiği konularına değinmişlerdir. Çevrimiçi sınavın dezavantajları konusunda ise öğrenciler teknik bağlantı sorunlarından, bazı sınavlarda istedikleri sorudan yanıtlamaya başlayamamalarından, kopya çekmeseler bile baskı altında hissedip normal hareket edememekten, sınavların çok uzun sürmesinden, genelde bu sınavlar sırasında hissettikleri stresten ve bunun sınav başarılarına olumsuz yansımından ile alınan sıkı önlemler ve ayna uygulamalarına rağmen isteyen kişinin yine kopya çekebileceğinden bahsetmiş ve üniversitenin gerçekten çok mecbur kalmadıkça çevrimiçi sınav yapmamasını önermişlerdir. Öğretim elemanları ise yine karşılaşılan teknik bağlantı vs sorunlarından, kopya çekmeyi engellemenin zorluklarından, sisteme yüklenen bazı öğrenci sınavlarındaki el yazılarının okumanın zorluğundan, yüz yüze yapılan sınavları çevrimiçi sınavmış gibi yapmanın doğallığı bozduğundan, öğrencilerin çok baskı ve stres altında bu sınavlara girdiğinden bahsetmişlerdir. Öğretim elemanlar ya asenkron sınav yöntemleri kullanılmasını ya da yüz yüze sınav verilmesini önermişlerdir.

Bu çalışmanın detaylı nicel veri analizleri devam etmekte ve daha detaylı nitel veri toplamak amaçlı halihazırda gönüllü olmuş öğretim elemanı ve öğrenciler ile mülakat yapılması ve daha da detaylı nitel veri analizi yapılması planlanmaktadır.

